

Lineaarialgebra Loppukuulustelu 3.4.2003

Oheisista tehtävistä arvostellaan neljä (4) parasta vastausta.

- (a) Olkoon joukko $\{u, v, w\}$ LI. Tutki, onko joukko $S = \{u+v, v+w, w+u\}$ LI. Onko S LI, jos vektorin $u+v$ paikalla on $u-v$?
(b) Olkoon $H \subset \mathbb{R}^{n \times n}$ vinosymmetristen matriisien A ($a_{ij} = -a_{ji}$) muodostama joukko. Osoita, että H on aliavaruus. Määrittää H:lle jokin kanta sekä $\dim(H)$, kun $n=3$.

2. Olkoon $A : P_2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ s.e. $Ap = (p(-2), p(1), p(2))$. Osoita (määritelmän nojalla), että A on lineaarikuvaus. Määrittää A:n matriisi M P_2 :n standardikannan $\{1, t, t^2\}$ ja $\mathbb{R}^3$:n luonnollisen kannan suhteen. Onko A injektio ja/tai surjektio ?

3. (a) Tarkastellaan matriisia $A = \begin{bmatrix} 5 & 1 & 0 \\ 0 & 4 & 1 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix}$. Päättele, tutkimalla arvojoukon

$R(A - \lambda I)$ dimensiota (kullekin ominaisarvolle), onko A diagonalisoituva. (4p)

(b) Olkoon matriisin Q sarakkeet ortonormeeratut. Osoita, että tällöin $\|Qu\| = \|u\|$. (2p)

4. (a) Olkoon $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$. Johda sopivien sisätuloavaruuden tulosten nojalla normaaliyhtälö, joka antaa pns-ratkaisun yhtälöryhmälle $Ax=b$.
(b) Määrittää pns-ratkaisu $\hat{x}$ yhtälöryhmälle $Ax = b$, kun

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 3 & 2 \\ 9 & 8 \end{bmatrix}, \quad b = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}.$$

Määrittää myös pns-approksimaation hyvyttä kuvaava determinaatikerroin $R^2 = \|\hat{b}\|^2 / \|b\|^2$.

5. Piirrä xy-tason käyrä $5x^2 - 4xy + 8y^2 = 36$. Määrittää ensin sen yhtälö pääakselikoordinaatistossa, pääakseleiden suunnat ja puoliakseleiden pituudet.

Huom. Mukana saa olla jokin taulukkokirja ja laskin.